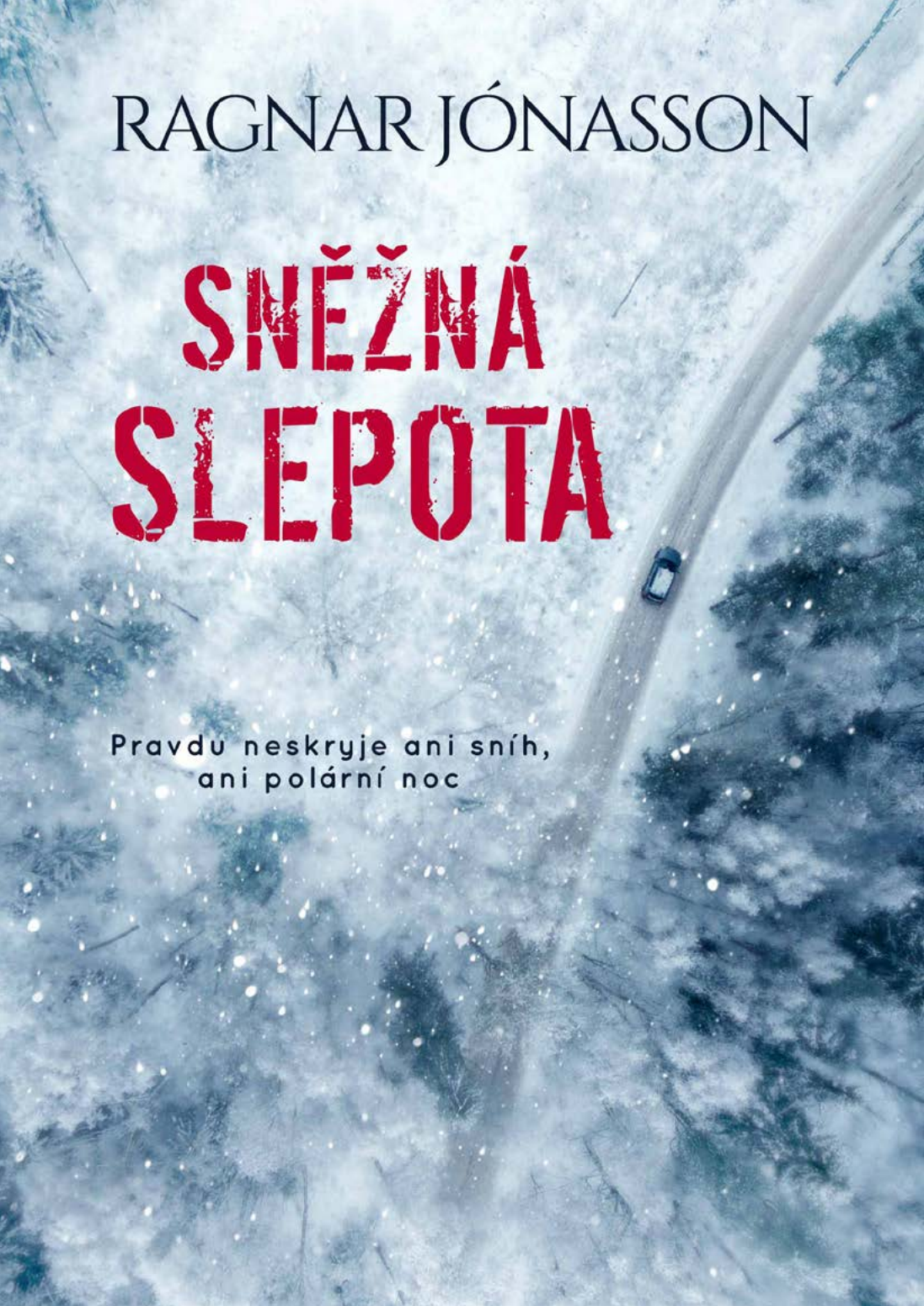

An aerial photograph of a snowy landscape. A narrow, winding road cuts through a dense forest of evergreen trees. A small, dark-colored car is visible on the road, moving away from the viewer. The ground is covered in a thick layer of snow, and the trees are also heavily laden with snow. The overall atmosphere is cold and isolated.

RAGNAR JÓNASSON

SNĚŽNÁ SLEPOTA

Pravdu neskryje ani sních,
ani polární noc

Sněžná slepota

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

NAKLADATELSTVÍ

Ragnar Jónasson

Sněžná slepota – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

SNĚŽNÁ SLEPOTA

RAGNAR JÓNASSON

Z islandštiny přeložila Martina Kašparová

*Autor knihy děkuje obyvatelům Siglufjörðu za to,
že mohl jejich město využít coby dějiště románu,
rád by ovšem zdůraznil, že příběh je zcela smyšlený
a žádné z jeho postav nejsou inspirovány
skutečnými osobami.*

Copyright © Ragnar Jónasson 2015

Published by agreement with Copenhagen Literary Agency ApS,
Copenhagen.

Translation © Martina Kašparová, 2019

Cover © photosounds/Shutterstock.com

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2019

ISBN tištěné verze 978-80-7597-424-2

ISBN e-knihy 978-80-7597-460-0 (1. zveřejnění, 2019)

Kiře táta

SIGLUFJÖRÐUR

ÚVOD

SIGLUFJÖRÐUR,
STŘEDA 14. LEDNA 2009

Červená barva byla jako pronikavý výkřik v tichu.

Zemi pokrýval sníh tak bílý, že toho zimního večera málem zvítězil nad temnotou. Božský ve své čistotě. Sněžilo už od rána, sněhové vločky byly velké a těžké, důstojně se snášely k zemi. V době večere si udělaly přestávku a pak už nesněžilo.

Venku se moc lidí nepohybovalo, většina obyvatel města seděla doma a spokojila se s tím, že si počasí užije při pohledu z okna. Někteří se ale možná po onom úmrtí v divadelním spolku rozhodli ven nevycházet. Nejrůznější povídačky na sebe nenechaly dlouho čekat a navzdory mírumilovnému dojmu vládla ve městě tíživá nálada. Letící pták by si ničeho neobvyklého nevšiml – nevnímal by napětí ve vzduchu, nejistotu, dokonce ani strach – až teď, pokud by proletěl nad malou zahradou za domem stojícím uprostřed města.

Mohutné stromy obklopující zahradu předváděly svá nejkrásnější zimní sváteční roucha; za tmy na sebe dokázaly brát neskutečně zlověstnou podobu, ale teď připomínaly spíš klauuny než trolly, bílé od hlavy až k patě, hravého vzezření, některé větve se ovšem prohýbaly pod tíhou sněhu.

Z útulných domů se linulo příjemné světlo a většinu ulic ozařovaly lampy veřejného osvětlení. Zahradu ani zdaleka nehalila tma, třebaže večer už celkem pokročil.

Hory, jež měly město chránit, byly toho večera téměř úplně bílé. Vlastně bylo dost dobře možné, že v posledních dnech selhaly a do města proklouzlo něco cizího, něco hrozivého. Něco, co bylo víceméně neviditelné – až do onoho večera.

Žena ležela uprostřed zahrady, jako andělíček ve sněhu.

Zdálky působila pokojně.

Ruce rozpažené do stran, na sobě měla obnošené modré džíny, ale od pasu nahoru byla obnažená. Dlouhé vlasy vypadaly ve sněhu jako koruna.

Takhle rudý ten sníh být neměl.

Vedle těla se jí utvořila krvavá kaluž.

Vypadalo to, jako by jí kůže až znepokojivě rychle vybledla do sněhobíla, snad aby zajistila protiváhu křiklavě rudé.

Rty měla promodralé. Dýchala přerývaně.

Oči měla stále ještě otevřené.

Podle všeho se dívala na temné nebe.

A pak se její oči zničehonic zavřely.

1.

REYKJAVÍK,
JARO 2008

Venku bylo pořád ještě světlo, ačkoli už se blížila půlnoc. Dny se neustále prodlužovaly. V tuhle roční dobu se dalo očekávat, že každý další den s sebou přinese trochu víc denního světla než ten předcházející, a s ním i naději na lepší časy. Světlo dopadalo i na Ariho Þóra Arasona. Do malého bytu v ulici Öldugata se k němu totiž konečně přestěhovala jeho přítelkyně Kristín.

S ohledem na dosavadní vývoj šlo ovšem o pouhou formalitu. Už teď u něj Kristín přespávala po většinu nocí, vyjma těch těsně před zkouškami – to se hezky v klidu učila doma u rodičů, nezřídká do pozdních nočních hodin, tudíž se nevyplatilo chodit k němu.

Vešla do ložnice přímo ze sprchy, ručník omotaný kolem pasu. „Bože, jak já jsem unavená; občas nechápu, proč jsem si vybrala zrovna ztracenou medicínu.“

Ari se na ni podíval od malého psacího stolu v ložnici, u něhož seděl: „Bude z tebe skvělá doktorka.“

Kristín si lehla doprostřed postele, na peřinu, a protáhla se. Světlé vlasy na bílém povlečení připomínaly svatozář.

Jako andělíček, pomyslel si Ari a pozoroval ji, jak rozprahuje paže a pak je ladně spouští podél boků.

Jako andělíček ve sněhu.

„Díky, miláčku. A z tebe zas bude skvělý policajt.“ Hned nato dodala: „Ale nejdřív sis měl dodělat tu teologii.“

To Ari věděl, nepotřeboval to slyšet ještě od ní. Nejdřív se přihlásil na filozofii – tu vzdal –, pak na teologii. Tu vzdal také a zapsal se na policejní akademii. Arimu se zatím nepodařilo pořádně zapustit kořeny, pořád hledal něco originálního, něco vzrušujícího. Na teologii se přihlásil pravděpodobně z ryzí touhy provokovat Boha, o kterém byl nicméně přesvědčený, že neexistuje. Boha, jenž Ariho ve věku třinácti let připravil o normální dětství – když mu umřela máma a táta se beze stopy vypařil. Určitého duševního klidu Ari nabyl až před dvěma lety, když poznal Kristín a konečně dokázal vyřešit záhadu zmizení svého otce. A tehdy si vzal do hlavy, že se zapíše na policejní akademii. Jistě z něj bude lepší policista než kněz. Tohle studium mu zajistilo mimo jiné i mnohem lepší tělesnou kondici. Byl teď ramenatější než kdy dřív; zvedal činky, plaval a běhal; takhle dobře na tom v dobách, kdy seděl dnem i nocí nad tlustými teologickými svazky, rozhodně nebyl.

„Jo, já vím,“ odpověděl, lehce podrážděně. „Teologii jsem na hřebíček nepověsil, jen jsem si dal malou pauzu.“

„Měl by sis to co nejdřív dodělat, dokud to máš v živé paměti – přestat na rok nebo dva a pak se do toho snažit zase dostat je hrozná dřina,“ poučovala ho Kristín. Ari každopádně věděl, že jeho partnerka v tomhle případě nemluví z vlastní zkušenosti. Vždycky dokončila všechno, co začala. Na medicíně s přehledem skládala jednu zkoušku za druhou, nic ji nedokázalo zastavit, a zrovna dokončovala pátý rok ze šesti. Ari ovšem necítil žádnou žárlivost, jen hrdost. Stejně tak si uvědomoval, přestože o tom dosud nemluvili, že se dřív nebo později budou nejspíš muset odstěhovat do zahraničí, kde bude moct Kristín studovat dál.

Kristín si strčila pod hlavu objemný polštář a podívala se na Ariho. „Neotravuje tě mít psací stůl v ložnici? Nezačíná pro nás tenhle byt být moc malý?“

„Malý? Ne, mně přijde skvělý – a stěhovat se z centra vážně nechci.“

„Ne, ne, žádný spěch.“ Zaklonila se, hlavu zabořila do polštáře.

„Tenhle byt je pro nás dva velký dost.“ Ari vstal od stolu. „Stačí, když se k sobě trochu víc přitulíme.“ Vlezl do postele, odhrnul ručník, opatrně se na Kristín položil a vášnivě ji políbil. Polibek mu opětovala, objala ho a přitáhla si ho blíž k sobě.

2.

Jak mohli zapomenout na rýži?

Popadla telefon, celá rozlícená, a zavolala do malého indického bistra, které se nacházelo v postranní uličce necelých pět minut chůze od jejich velkého rodinného domu. Byl to okouzlující patrový dům z červených cihel a s oranžovou střechou, prostornou garáží a příjemnou zimní zahradou na ní – dům snů pro velkou rodinu. Manželé tam byli pořád neuvěřitelně spokojeni, přestože děti už vylétly z hnízda a odchod do penze se blížil.

Zatímco čekala, až hovor někdo přijme, pokoušela se trochu uklidnit. Těšila se, až se takhle při pátečním večeru posadí před televizi, zhlédne nějaký nenáročný zábavný pořad a k jídlu si dá horké kuřecí s rýží. Dnes večer bude doma sama – manžel je na služební cestě a zrovna jede na letiště, aby stihl noční let domů, takže dorazí až další den ráno.

Nejhorší na tom všem bylo, že indické bistro nenabízelo rozvážku jídla domů, a tak předpokládala, že bude muset jít znovu ven a rýži si vyzvednout. A jídlo mezitím chladlo. Krucinál. Venku bylo ovšem teplo, tím pádem by případná procházka nemusela být zas tak nepříjemná.

Konečně telefon zvedli, po dlouhém čekání – mají hodně práce. Přšla rovnou k věci a postěžovala si, že ji zapomněli dát

rýži. Zaměstnanec bistra otálel, pak se omluvil a řekl, že svou rýži samozřejmě dostane, a zeptal se, kdy si ji chce vyzvednout, co třeba zítra? Snažila se krotit vztek, odpověděla, že si ji chce vyzvednout hned teď, a krátce nato se vydala do večerní tmy.

Když se o deset minut později vrátila domů s krabičkou rýže a chystala se završit klidný večer dobrým jídlem, trvalo jí neobvykle dlouho najít v kabelce klíče. Až když zastrčila klíč do zámku, uvědomila si přítomnost někoho cizího; něco tu nehrálo.

To už ale bylo příliš pozdě.

3.

REYKJAVÍK,
LÉTO 2008

Ari přišel domů, venku bylo deštivo. Kdykoli vstoupil do svého bytu v ulici Öldugata, cítil se dobře, ale jen málokdy lépe než letos v létě.

„Ahoj, už jsi doma?“ křikla Kristín z ložnice, kde sedávala u malého psacího stolu a studovala skripta, pokud tedy zrovna nepracovala v nemocnici.

Po jejím nastěhování Arimu připadalo, jako by byt ožil: bílé stěny, dřív nevýrazné, se najednou rozzářily. V Kristín dřímala jakási síla – dokonce i když seděla v klidu u stolu, učila se a neřekla ani slovo –, síla, která Ariho tak uhranula. Občas se však nedokázal zbavit pocitu, že ztratil kontrolu nad vlastním životem. Bylo mu pouhých čtyřiaadvacet, ale jeho budoucnost už dávno nebyla nepopsaný list. Kristín každopádně nikdy nic neřekl; mluvit o svých pocitech nebyla zrovna jeho silná stránka.

Nakoukl do ložnice. Seděla tam a učila se.

Proč vlastně musí sedět nad skripty i v létě?

Slunce jako by na ni svou přitažlivostí nepůsobilo. „Úplně mi stačí chodit pěšky do práce a z práce, to je pro mě ideální pobyt venku,“ opáčila čtverácky, když ji jako už tolikrát ve svém dni volna zkoušel za hezkého počasí vylákat na procházku do města. Letos v létě byl na stáži u policie na keflavickém

letišti, ale poslední semestr na policejní akademii začínal co nevidět.

Občas se Ari sám sebe ptal, co si sakra myslel, když se před necelým rokem rozhodl pověsit teologii na hřebíček – i když možná jen dočasně – a zkusit své schopnosti na zcela jiném poli. Semestr na policejní akademii už sice skoro začínal, ale naštěstí ho ještě přijali. Na práci u policie ho něco fascinovalo – napětí, drama. Rozhodně ne plat. Nikdy příliš nezvládal prosedět celé dny nad učebnicemi; potřeboval o něco víc pohybu, víc rozmanitosti.

U policie ho to bavilo, bavila ho zodpovědnost, adrenalin.

Teď se studium chýlilo ke konci. Ještě jeden semestr a hotovo. Zatím nebylo jasné, do čeho se pustí po ukončení akademie; o několik pozic u policie se ucházel, několikrát ho odmítli, ale žádnou nabídku práce, alespoň zatím, nedostal.

„Jo, jsem doma. Jak je?“ zavolal na Kristín a mokrou bundu pověsil na věšák. Vstoupil do ložnice, kde seděla zabraná do studia, a políbil ji na krk.

„Ahoj,“ pronesla mile. Nepřestávala ovšem číst.

„Ahoj. Jak to jde?“

Zaklapla skripta, předtím si ale stránku pečlivě označila záložkou, a otočila se. „Celkem dobře. Byl jsi v posilovně?“

„Jo, hezky mě to nakoplo.“

V tu chvíli se mu rozezvonil mobil.

Ari vyšel z ložnice, telefon vytáhl z bundy a hovor přijal.

„Ari Þór?“ zeptal někdo burácivým hlasem. „Ari Þór Arason?“

„U telefonu,“ odpověděl lehce podezíravě, protože číslo volajícího neznal.

„Tady Tómas, Městská policie v Siglufjörðu.“ Muž nyní promluvil o dost přátelštěji.

Ari se přesunul do kuchyně, aby mohl v klidu telefonovat. O práci se ucházel mimo jiné i v Siglufjörðu, ale Kristín o tom neřekl. O městě jako takovém toho moc nevěděl, jen to, že severněji se na Islandu člověk dostane jen těžko.

„Chtěl bych vám nabídnout práci,“ prohlásil muž na druhém konci linky.

Ariho to lehce šokovalo. Žádost o práci v Siglufjörðu nebral příliš vážně, nepředstavovala pro něj reálnou možnost.

„Aha... dobře...“

„Musíte mi odpovědět hned, přihlásila se nám spousta uchazečů, většinou s mnohem bohatšími zkušenostmi u policie než vy. U vás ale vidím zajímavé předchozí studium, filozofii a teologii, přesně o něco takového se policista v tak malé obci potřebuje opírat...“

„Tu práci беру,“ skočil mu Ari do řeči, čímž sám sebe překvapil. „Díky. Vážně si té nabídky cením.“

„Tak to mám radost! Řekněme pro začátek na dva roky?“ zeptal se Tómas. „Dvouletý trest!“ Na lince ze Siglufjörðu zaduněl temný smích. „A pak budete moci klidně zůstat déle, pokud budete chtít. Kdy můžete začít?“

„No, v zimě musím složit zkoušky...“

„Závěrečné zkoušky si uděláte odsud, to určitě půjde. Mohl byste začít v listopadu? V půlce listopadu? Poznat město v tomhle ročním období je silný zážitek. Slunce úplně zmizí za hory, kde se bude schovávat až do ledna. Otevře se místní lyžařský areál. Lyžovat tady je báječné, hotové severské Alpy. A pak vám možná dáme volno na Vánoce.“

Ari se mu chystal odpovědět, že ho lyžování vlastně moc nezajímá, ale přešel to a jen znovu poděkoval. Měl takové tušení, že se mu tenhle hlučný přátelský chlapík bude zamlouvat.

Když se Ari vrátil do ložnice, Kristín byla stále ještě ponořená v učebnicích.

„Dostal jsem práci,“ oznámil jí bez okolků. Kristín se na něj obrátila. Ari se potutelně usmíval.

„Cože? To jako vážně?“ Zavřela knížku, rychle se otočila a tentokrát si stránku záložkou označit zapomněla. „To je super!“

Upřímná radost. Kristín měla bezmála pořád laskavý výraz v očích, jako by ji nic na světě nedokázalo vyvést z míry, ale Ari se pomalu učil číst z jejího pohledu lépe. Tyhle temně modré oči, nápadně kontrastující s krátkými světlými vlasy, většině lidí na první pohled učarovaly, ale pod povrchem byla Kristín od přírody rázná a rozhodná, věděla přesně, co chce.

„Jo, nechce se mi tomu věřit... Nečekal jsem, že mě někde vezmou hned; v prosinci končí školu hodně studentů a míst zas tolik není.“

„A kde to bude? Tady v Reykjavíku? Zástup za dovolenou?“

„Ne, je to na dva roky – minimálně.“

„Tady v Reykjavíku?“ zopakovala Kristín a z jejího výrazu bylo zřejmé, že začíná tušit, že tomu tak není.

„Ne, vlastně ne...“

Otálel, potom pokračoval: „Je to na severu ostrova... v Siglufjörðu.“

Chvilí mlčela; několik vteřin trvalo snad celou věčnost.

„V Siglufjörðu?“ Zvýšila hlas, podle všeho bezděčně. Její tón říkal všechno, co bylo třeba.

„Jo. Je to skvělá příležitost.“ Ari mluvil tišeji, doufal, že Kristín dokáže pochopit jeho pohled na věc, uvědomit si, jak moc je to pro něj důležité.

„Takže jsi to hned vzal? Nenapadlo tě probrat to nejdřív se mnou?“ Zahleděla se na něj; mluvila hořce, skoro rozzlobeně.

Nerozhodl se to s ní náhodou neprobírat, aby jí dokázal, že umí dělat samostatná rozhodnutí, postavit se na vlastní nohy?

„Nemusím ti snad všechno dávat ke schválení,“ ohradil se a dodal: „Občas člověk musí popadnout příležitost za pačesy. Kdybych neodpověděl hned, jistě by zavolali někomu jinému.“

Odmlčel se a pak dodal, málem omluvně: „Vybrali si mě.“

Ari nechal studia filozofie. Nechal studia teologie. Příliš mladý přišel o rodiče, od dětství byl sám proti světu. Pak si ho vybrala Kristín. Tehdy se cítil naprosto stejně.

Vybrali si mě.

První opravdová práce – zodpovědná práce.

Na studium na policejní akademii vynakládal velké úsilí. Proč se s ním Kristín nedokáže radovat?

„Přece se sakra jen tak nerozhodneš odstěhovat do Siglufjörðu, aniž bys to se mnou probral! Řekni jim, že si to musíš promyslet,“ řekla ledově chladným hlasem.

„To nemůžu... Mohl bych o tu práci přijít... No tak, Kristín. Budu muset odjet v půlce listopadu, poslední zkoušky udělám ze Siglufjörðu a na Vánoce přijedu domů. Uvidíš, jestli bys tam nemohla jet se mnou.“

„Musím teď při škole pracovat tady ve městě a stejně tak příští léto, to přece víš, Ari. Občas ti vážně nerozumím.“ Vstala. „Tohle je fakt šílenost. Myslela jsem, že držíme pohromadě, že v tom jedeme spolu.“ Otočila hlavu, jako by chtěla skrýt slzy. „Půjdu se projít.“

Rychlými kroky vyšla z místnosti, na chodbu.

Ari ztuhl, ztratil nad situací kontrolu.

Už už chtěl na Kristín zavolat, ale v tu chvíli uslyšel hlasité bouchnutí vstupních dveří.

4

SIGLUFJÖRÐUR,
LISTOPAD 2008

Sedí sova na větvi, kouká, co si uloví. Raz, dva, tři, jsi to ty!

Tohle rozpočítadlo August vždycky zmiňoval, když spolu sedávali na větvi doma u jejích rodičů v Patreksfjörðu a shlíželi na ulici.

Pomyšlení jí vyloudilo úsměv na tváři. Už se pomalu zase dokázala usmívat, když na něj myslela. Uplynuly čtyři roky od chvíle, kdy se přestěhovala do Siglufjörðu – sama.

A vlastně i čtyři roky od chvíle, kdy viděla Patreksfjörð naposledy.

Rodiče ji pravidelně navštěvovali, teď naposledy na konci října, kdy u ní zůstali dva týdny.

Před pár dny odjeli zpátky do Západních fjordů.

A ona znovu osaměla.

Našla si tu sice několik dobrých kamarádek, ale žádnou obzvlášť blízkou. A o minulosti s nimi nikdy nemluvila. V jejich očích byla jen holka, která se přistěhovala ze Západních fjordů.

Věděla, že kluci z města si o ní vykládají nejrůznější historky, všechny od základu smyšlené. Ale na tom nezáleželo. Už dávno jí narostla hroší kůže. Jako by snad sešlo na tom, co si o ní povídají nějací kluci v Siglufjörðu. V jejím životě byl důležitý jen jeden.

August.

Nejhezčí kluk v celém Patreksfjörðu.

Alespoň podle jejího názoru.

Začali si spolu v sedmi letech – to každopádně tvrdili, když spolu v pubertě začali oficiálně chodit. Ale nejspíš to odpovídalo – od základní školy byli prakticky nerozluční.

Ugla a August.

Jména neoddělitelně spojená.

Minimálně v Patreksfjörðu.

Ale ne tady, v Siglufjörðu. Tady nevěděl nikdo nic.

A tak to i chtěla. Moc se jí líbilo být tajemnou dívkou ze Západních fjordů. Holkou, o níž kolují nejrůznější povídačky. I když... To, že si klevet vůbec nevšímala, nebyla tak úplně pravda. Jedna ji dost zraňovala. Do oběhu se totiž dostala fáma, že jde s každým. Nechápala, jak to mohlo někoho napadnout.

Ze Západních fjordů se chtěla odstěhovat hned po oné události, která všechno změnila. Rodiče ji nejdřív nebrali vážně. Neměla hotovou maturitu, byla v předposledním ročníku na gymnáziu v Ísafjörðu.

Podařilo se jí dokončit ročník a pak dostala nabídku práce v Siglufjörðu. Ve zpracovně ryb, což byla její parketa. Navíc jí prozradili, že by se časem mohla uvolnit pozice na částečný úvazek v kanceláři. K tomu skutečně došlo. Teď si zkrátila úvazek ve zpracovně a dostala poloviční v kanceláři. Snad ji ta zatracená krize, která právě s ohromnou intenzitou propukala, nijak neovlivní – tuhle práci potřebovala, neuměla si představit, že by se musela odstěhovat zpátky k rodičům do Patreksfjörðu.

Ze všeho nejdřív si pronajala malý suterénní byt. Vládla v něm příjemná atmosféra a hezky se tam bydlelo. Upozornil

ji na něj personální ředitel jako na dočasné řešení, než se Uгла rozhodne, na jak dlouho v Siglufjörðu zůstane.

Kdo je ten starý muž, který jí byt ukázal, jí hned nedošlo. Vypadal, jako by mu bylo lehce přes osmdesát, ale Uгла později zjistila, že má blíž k devadesátce než osmdesátce. A brzy se samozřejmě dozvěděla, že staroušek Hrólfur je spisovatel Hrólfur Kristjánsson. Dokonce si moc dobře vzpomínala na jeho knihu, *Severně od vřesoviště*, kterou četla ve škole. Pamatovala si, jak jim učitel zadal, aby si přečetli román z roku 1941 – nepochybně bude hrozně zastaralý, nějaká protivná vesnická romance, pomyslela si tehdy. Ale mýlila se. Knížku přelouskala během jediného večera a říkala si, že by stejně tak dobře mohla být čerstvě vydaná, tak dobře odolala zubu času. Ve třídě kniha nevyvolala žádné všeobecné nadšení, rozhodně ne větší než ostatní knížky na seznamu povinné četby, ale bylo na ní něco, co Uglu okouzlo – bezpochyby totéž, co způsobilo, že se román v padesátých letech prodával velmi úspěšně, všichni ho četli do posledního písmenka a měl skvělé ohlasy i v zahraničí. Starý muž byl nesporně génius, ve své době velmi známý.

A jednoho mírného, avšak chladného jarního dne roku 2004 se Uгла ocitla tváří v tvář tomuto spisovateli. Choval se srdečně, lehce se hrbil, ale když byl mladší, jistě byl hodně vysoký a urostlý. Měl zvukný hlas a otcovské vystupování, třebaže si sám děti nikdy nepořídil.

Bydlel v okázalém starém domě v ulici Hólavegur, s výhledem na fjord. Dům byl pečlivě udržovaný, s přilehlou prostorovou garáží, kde Hrólfur parkoval svůj starý červený Mercedes Benz. Jak Uгла pochopila, suterén čas od času pronajímal, zpravidla nově příchozím dělníkům a občas umělcům, kteří chtěli pracovat hezky nerušeně, obklopení horami. Hrólfur

u sebe ovšem nebytoval jen tak někoho, se všemi budoucími nájemníky se před podpisem smlouvy osobně setkal a několi-krát se stalo, že odmítl ty, kteří se mu nezamlouvali.

„Takže vy budete pracovat ve zpracovně ryb?“ zeptal se vřelým a hlubokým, ovšem lehce chraplavým hlasem, jenž se rozléhal se po celém bytě. Bedlivě si ji prohlížel, pohled měl bystrý a pronikavý, pohled muže, který podle všeho zažil radost i smutek.

„Ano, pro začátek,“ odvětila tiše, mluvila spíš k podlaze suterénního bytu než k němu.

„Cože? Budete muset mluvit hlasitěji, děvče,“ prohlásil rozhodně.

Zvýšila hlas. „Ano, pro začátek.“

„A vaši rodiče o tom vědí? Jste tak zatraceně mladá.“ Přimhouřil oči a zvláště protáhl koutky úst, jako by se snažil usmát, aniž by se skutečně usmíval.

„Samozřejmě že ano. Ale teď už si o sobě beztak rozhoduju sama.“ Mluvila zřetelněji než předtím, odhodlaněji.

„Dobrá. Mám radost z lidí, kteří si o sobě rozhodují sami. A pijete kávu?“ Jeho hlas teď zněl přátelštěji.

„Ano,“ zalhala, protože předpokládala, že si na pití kávy zvykne stejně jako na všechno ostatní.

Zjevně se mu líbila. Okamžitě se k němu nastěhovala a v suterénu se zabydlela; do prostornějšího bytu se odstěhovala až o rok a půl později.

Večerní kávu spolu popíjeli zpravidla jednou týdně. Nebyla to žádná povinnost. Ale ji to ani nijak neobtěžovalo. Bavilo ji mluvit s ním o dobách dávno minulých, o dobách, kdy Siglufjörður vzkvétal díky rybolovu a zpracování sledů, o válce, cestách do zahraničí a konferencích, jichž se coby slavný spisovatel účastnil.

A dost možná měl podíl i na tom, že vylezla ze své ulity. Že znovu otevřela oči a začala žít.

O své minulosti s Hrólffem příliš nemluvila. A Augusta nikdy nezmínila. Bavili se o literatuře a hudbě. Od mládí se v Patreksfjörðu učila hrát na klavír. Kdykoli přišla, dovolil jí Hrólfur zahrát na ten svůj.

Když jednou dohrála krátkou skladbu od Debussyho, zeptal se jí: „Proč si nedáte inzerát, že sháníte žáky?“

„Žáky? Nejsem žádná učitelka klavíru.“ Dostala se do rozpaků.

„Hrajete dobře. Popravdě velmi dobře. Bezesporu byste mohla učit základy.“

Z jeho hlasu slyšela, že jí věří a chce ji podpořit. Jejich známost přerostla v opravdové přátelství.

„Můžete využívat můj klavír,“ dodal.

„Promyslím si to,“ pípla ostýchavě.

Jednoho dne, když byla víceméně spokojená s životem, vyvěsila krátký inzerát v místní samoobsluze, papír formátu A4, na nějž načmárala: „Nabízím hodiny klavíru. Cena dohodou.“ Na spodní okraj napsala pětkrát své telefonní číslo a papír pak nastříhla, aby si budoucí žáci mohli utrhnout po lístečku. Hrólfur měl z Ugliny iniciativy velkou radost, ale zatím se jí nikdo neozval.

Nemluvili ovšem jen o hudbě, protože z Ugly jednou vypadlo, že se v Patreksfjörðu zajímala o divadlo a ve škole v Ísafjörðu hrála v ochotnickém představení. Řeč na to přišla jednoho červnového večera; Ugly s Hrólffem seděli u okna, popíjeli kávu a pochutnávali si na koblihových pletýnkách. Fjord byl hladký jako zrcadlo a město zalité světlem, ačkoli slunce už zmizelo za kopce a paprsky vrhalo pouze na vrcholky hor na východní straně fjordu.

„Věděla jste, že jsem předseda místního divadelního spolku?“ zeptal se Hrólfur. Otázku pronesl ledabyle, ale podle všeho za tím byl nějaký úmysl.

„Divadelního spolku? V Siglufjörðu je divadelní spolek?“ Uгла nedokázala skrýt údiv.

„Nepodceňujte Siglufjörð, tohle bylo a je významné město, třebaže lidí ubylo. Samozřejmě že je tady divadelní spolek.“ Usmál se. Na jeho pokřivený úsměv už si zvykla, věděla, že se za ním schovává opravdová vřelost.

„Ale není nijak velký, jedna hra ročně, nanejvýš. Napadlo mě, jestli bych o vás neměl říct režisérovi.“

„Ne, ne, to není třeba, já hrát neumím,“ vyhrkla, ale bylo jí jasné, že její odpověď postrádá veškerou přesvědčivost. A Hrólfur si s režisérem jistě promluví bez ohledu na to, jestli s tím bude Uгла souhlasit nebo ne. Její domněnka se ukázala jako správná a hned na podzim dostala roli v jedné komedii.

Bylo vážně neuvěřitelné, jak se na jevišti uměla odvázat.

Jako by vkročila do jiného světa. Dívala se do reflektorů osvětlujících jeviště, na divácích jí nezáleželo. Jeden, dva nebo padesát, ve světle jí všichni splývali. Na jevišti nebyla v Západních fjardech ani v Siglufjörðu. Soustředila se, aby nezapomněla roli, aby návštěvníkům divadla předvedla pocity, které jí nepatřily. Soustředila se tak, že na okamžik zapomněla myslet na Augusta.

Potlesk na závěr představení jí vlil do žil novou životní sílu, a když odcházela z jeviště, jako by se doslova vznášela. Po představení se obvykle na chvíli posadila, aby se snesla zpátky na zem. A pak znovu nastoupila skleslost. Vzpomínky na Augusta. S každým dalším představením to ale bylo tak nějak snesitelnější. Trvalo o něco déle, než ji zase přepadl smutek.

Jako by pro ni divadlo představovalo cestu z temnoty.

Měla ohromnou radost, že starého muže poznala. Sama by divadelní spolek nikdy neoslovila.

Připadalo jí těžké povědět mu, že se chce přestěhovat. V ulici Norðurgata se k pronájmu uvolnil větší a pohodlnější byt, s veškerým nábytkem, mimo jiné i s klavírem. To rozhodlo. Byla pevně rozhodnutá se tam přestěhovat – už bylo načase, aby si ve městě našla něco lepšího. Byt v suterénu, jakkoli útulný, se nikdy nemohl stát jejím budoucím domovem. Sice to neznamenal, že byt na Norðurgatē se jím stát mohl, každopádně ale představoval krok správným směrem. Byl větší a prostornější, s malou zahradou.

Ještě pořád nikoho neměla. Ve městě bylo přirozeně pár mužů, kteří se jí velmi zamlouvali. Přesto jako by jí něco bránilo. Možná vzpomínka na Augusta – přinejmenším zezáčátku –, možná ale jen nebyla úplně rozhodnutá povýšit Siglufjörð na svůj budoucí domov. Nechtěla tam zapustit kořeny, ne hned.

S Hrólfe se po přestěhování rozhodně stýkat nepřestala, každou středu odpoledne dál chodila do domu na Hólavegur na kávu. Jako by stále bydlela v suterénu, jako by se vůbec nic nezměnilo. Mluvili spolu o všem možném, o jeho minulosti a cestách a její budoucnosti. Báječný chlapík. Snad ho čeká ještě spousta kvalitně prožitých let.

Udělalo jí velkou radost, když jí na podzim zavolal Úlfur, režisér divadelního spolku, a nabídl jí hlavní roli v nové hře. Zrovna se začínalo zkoušet a hra měla mít premiéru po Vánocích, v lednu. Při tom pomyslení ji zalechtalo v podbřišku.

Hlavní role – kdo by si před pár lety pomyslel, že z ní bude herečka, představitelka hlavní role? Bylo to pochopitelně jen ochotnické divadlo, ale stejně... Hlavní role je pořád hlavní role.

Navíc to byla moc dobrá role. Hru napsal jeden místní autor, a kdo ví, možná ji později uvedou i jinde, třeba v Akureyri nebo v Reykjavíku.

Listopad se přehoupl do druhé poloviny. V novém bytě se zabydlela a byla na sebe hrdá, že se postavila na vlastní nohy. A moc se těšila, až si zahraje v nové hře. Podívala se z okna. O víkendu nasněžilo. Sníh byl pořád na svém místě, krásný, čistě bílý. Naplňovalo ji to klidem.

Otevřela dveře do zahrady za domem, aby si užila chladný zimní vzduch, ale zavál k ní mrazivý severák, a tak je zase rychle zavřela.

Znovu si na okamžik vzpomněla na Augusta.

Jaká je vlastně šance, že tohle někdy přejde?

Úplně obyčejný večer v Patreksfjörðu, doma o víkendu.

Proč právě on? A proč to muselo potkat ji, tak mladou?

Zavřela oči a myslela na větev doma v Patreksfjörðu.

Sedí sova na větvi.

Jaká je šance...?

Raz, dva, tři...

... jsi to ty.

5.

Nejprve necítla strach, ale vztek, že si to neuvědomila dřív: že se děje něco podivného, že někdo stojí ve tmě za ní. Ale potom ji zachvátila hrůza.

Trhla sebou, když s ní zničehonic mrštil o dveře a pravou rukou jí zezadu zacpal ústa. Levou použil k tomu, aby otočil klíčem v zámku.

Když otevřel dveře a postrčil ji dovnitř, téměř ztratila rovnováhu, pořád jí pevně svíral bradu. Přesto si nebyla jistá, že by dokázala křičet, volat o pomoc, kdyby sevření povolil. Byla v příliš velkém šoku. Opatrně zavřel dveře. Následující vteřiny ubíhaly jakoby v mlze, jako by se ocitla v jiném světě, neměla sílu se mu vzepřít.

Dosud se jí nepodařilo si ho prohlédnout, nenaskytla se jí příležitost, aby se otočila.

Znenadání se zastavil. Nic se nedělo. Připadalo jí to jako celá věčnost. Měla pocit, že musí něco udělat, držel ji jen pravou rukou, levou ne, v duchu zvažovala šanci. Mohla bych ho překvapit jednou ranou, jedním kopancem – vyprostit se mu, rozběhnout se, zavolat pomoc...

A pak bylo najednou příliš pozdě. Rozmýšlela se moc dlouho. Zaváhala. A on mezitím uchopil do ruky ostrý lovecký nůž.

SIGLUFJÖRÐUR,
LISTOPAD 2008

Jediná sjízdná silnice do Siglufjörðu vedla úzkým starým tunelem, pokud tedy návštěvníci nechtěli přijet po moři nebo přes horský průsmyk, v zimě zcela neprůjezdný, nebo měli to štěstí a znali někoho, kdo s nimi mohl do Siglufjörðu přiletět a přistát na malém letišti; žádné pravidelné lety do města ovšem dávno plánované nebyly.

Ari předpokládal, že auto by mu v tak malém městě k ničemu nebylo, a tak své malé žluté vozítko nechal doma u Kristín. Ta ho na sever dovézt nemohla. Bránila jí v tom práce a škola. Ari se ji ze všech sil snažil přesvědčit, aby si o víkendu vzala volno a vyrazila s ním na sever. Mohl by z toho být skvělý výlet a výborná příležitost, jak spolu strávit chvilku v klidu.

Kristín se dosud ještě pořádně nesmířila s tím, že se Ari stěhuje. Příliš o tom nemluvila, ale pochopil to z jejích reakcí, když přišla na Siglufjörð řeč. Studium jim oběma zabíralo spoustu času a ona kromě toho při škole pracovala v nemocnici. Ariho rozčilovalo, že si nechce udělat čas a jet s ním. Jeden bez druhého budou jen o něco málo víc než měsíc, do Vánoc. Zkoušel myslet na něco jiného, ale pokaždé skončil u stejných úvah – jaké místo mu vlastně patří v žebříčku jejích priorit? První? Nebo druhé, hned po medicíně? Anebo třetí, po studiu a práci? Srdečně ho objala a políbila na rozloučenou. „Hodně

šťěstí, láska.“ Přesto cítil, jako by mezi nimi vyrostla tenounká neviditelná zeď – a Kristín nejspíš taky.

Tómas, policejní komisař v Siglufjörðu, se nabídl, že Ariho vyzvedne na letišti v městečku Sauðarkrúkur, kam přiletěl ranním spojem z Reykjavíku.

„Rád vás poznávám osobně,“ řekl Tómas ještě mnohem hlasitěji, než si Ari pamatoval z jejich telefonátu. „Anebo tebe, tady si všichni tykáme.“

Tómasovi odhadem táhlo na sedmdesát. Měl neskutečně srdečné vystupování, úplně bílé vlasy – tedy to, co z nich zbylo – a uprostřed hlavy působivou pleš.

„Nápodobně.“ Ari se po turbulencích v letadle cítil nepříjemně.

„Odsud to do Siglufjörðu trvá obvykle méně než hodinu a půl, ale cesty jsou teď naprosto příšerné, takže počítám, že to bude víc; pokud se tedy do Siglufjörðu vůbec dostaneme!“ zasmál se Tómas od srdce vlastnímu šibeničnímu humoru. Ari nic neříkal – v tomhle muži se zatím moc nevyznal.

Tómas toho cestou příliš nenamluvil, soustředěně seděl za volantem, ačkoli tuhle trasu nepochybně absolvoval už bezpočtukrát.

„Narodil jste se tady, na severu?“ zeptal se Ari. Na tykání si pořád nedokázal zvyknout.

„Narodil, vyrostl a ani se odsud nechystám,“ odpověděl Tómas.

„Jak místní přijímají nově příchozí?“

„No... dobře, tak nějak normálně, musíš se jen osvědčit – někteří tě přijmou dobře, jiní ne. Můžu ti ale říct, že většina místních o tobě ví a nemůže se dočkat, až tě poznají.“ Otálel a pak dodal: „Starý Eiki, který teď končí a místo kterého nastupuješ, se sem tuším přistěhoval v roce 1964 a od té doby

tu žije. A pořád ho ještě pokládáme za přistěhovalce!“ Zasmál se. Ari ovšem ne.

Rozhodl se správně? Odstěhovat se na venkov, do malého místa, kde možná nikdy nebude součástí komunity?

Silnice, po níž jeli, se na posledním úseku před vjezdem do tunelu nepodobala většině silnic, které Ari v životě viděl. Auto šplhalo po svazích hor a prostor pro něj byl malý až žádný, po pravé straně měli sněhobílé hory, honosné a hrůzu nahánějící zároveň, po levé děsivou skalní stěnu spadající do rozbouraného moře ve Skagafjörðu. Jediná chybička nebo trocha náledí, a bůhví jak by to dopadlo. Možná bylo štěstí v neštěstí, že Kristín nejela s ním – bezpochyby by se o ni strchoval, až by se vydala sama na zpáteční cestu.

Jakmile stočil myšlenky na Kristín, ucítil, jak se v něm zvedá nespokojenost. Proč si nevzala volno a nejela s ním? Žádal snad po ní příliš?

Když konečně dojeli k tunelu, dýchalo se Arimu o něco lehčeji, jelikož se tam navzdory všemu dostali živí a zdraví. Byla to nicméně jen chvilková úleva. Očekával moderní, světlý a široký tunel, jenže tunel, který je uvítal, byl nepopíratelně poněkud ponurý. Měl jen jeden jízdní pruh, byl úzký a nesl známky toho, že od jeho výstavby uplynulo víc než čtyřicet let. Tu a tam stékala ze stropu voda, což celkový dojem nijak nezlepšovalo. Ari okamžitě zaznamenal něco, co pokud ho paměť neklamala, nikdy předtím nezažil: klaustrofobii.

Zavřel oči, pokoušel se ji ze sebe setrást.

Takhle své seznámení s městem rozhodně začít nechtěl. Chystal se tam bydlet dva roky, možná déle. Tunely projížděl často, ale takový nepříjemný pocit nikdy neměl. Nevyvolalo ho třeba pomyšlení na tenhle odlehlý fjord, spíš než samotný tunel?

Ari znovu otevřel oči a ve stejném okamžiku vyjeli v tune-
lu ze zatačky, takže se před nimi objevil otvor, cesta ven.
Srdce mu začalo bušit pomaleji. Stihl se vzpamatovat dřív,
než Tómas řekl: „Vítej v Siglufjörðu, mistře.“

Při příjezdu do fjordu působilo město poněkud skličujícím
dojemem. Zatažené nebe a sněhová přeháňka zabránily pásu
hor, aby se předvedl v celé své kráse. Při téhle viditelnosti zís-
kaly všechny domy s barevnými střechami tlumený odstín, na
dvorcích a trávnících spočívala lehká sněhová pokrývka. Na
několika místech vykukovala ze sněhu stébla trávy, odmítala
se smířit se zimou.

Hory byly vysoké, ohromné.

„Myslíte, že zima bude krušná?“ zeptal se Ari zničehonic,
jako by potřeboval ujistit, že je čeká něco příznivého. Možná
je dnes jen neobvykle zataženo.

Tómas se pousmál a odpověděl hlubokým basem: „Tady
v Siglufjörðu je zima vždycky krušná.“

V ulicích skoro nikdo nebyl a provoz byl minimální. Blížila
se dvanáctá a Ari hádal, že po poledni město trochu ožije.

„Je tu vážně klídek,“ řekl, aby přerušil ticho. „Ta bankovní
krize s vámi nejspíš ještě pěkně ošklivě zamává, stejně jako
s ostatními.“

„Bankovní krize? O té já nic nevím. Bankovní krize zů-
stane v Reykjavíku, sem na sever nedoputuje – je to moc da-
leko, mistře,“ prohlásil Tómas a vjel na náměstí Ráðhústorgið
v centru města. „Léta blahobytu nás tady v Siglufjörðu úplně
minula, takže se nás netýká ani tahle krize.“

„Nápodobně,“ opáčil Ari. „My studenti jsme si o nějakém
blahobytu mohli nechat jen zdát.“

„Naše krize přicházejí vždycky z moře,“ pokračoval Tó-
mas. „Za starých časů zažilo město raketový růst, jenže pak

sledí jednoduše odtáhli. Teď tu žije mnohem méně lidí, dvanáct nebo třináct set.“

„Moc pokut za překročení rychlosti tu asi nerozdáte – na ulici sotva potkáte auto,“ poznamenal Ari.

„Poslyš,“ řekl Tómas s významným pohledem, „při téhle práci nejde o to, pokutovat co nejvíc lidí. Naopak – tohle je malá komunita a my jsme mnohem víc než jen místní policie; vlastně nám jde o to, abychom lidi nepokutovali! Brzy přijdeš na to, že tady pracujeme jinak než u vás v Reykjavíku, tady jsme si totiž všichni mnohem bližší. Ale to se ještě naučíš, mistře, žádný strach.“

Tómas se vydal hlavní ulicí jménem Aðalgata, tedy hlavní ulicí, která dělala čest svému jménu, jelikož se tu nacházely malé restaurace a obchody a mezi nimi staré majestátní domy, v některých zjevně stále někdo bydlel. „Tvůj dům je tamhle dál, víc doleva, v ulici Eyrargata,“ ukázal Tómas, aniž se na tu stranu podíval. „Nejdřív se projedeme kolem stanice, aby ses ve městě trochu rozkoukal.“ Tómas zabočil doprava a pak znovu doprava, ulicí Gránugata, rovnoběžnou s Aðalgatou. Pak zpomalil.

„Chceš se na stanici podívat hned, nebo chceš nejdřív domů?“ Znělo to přátelsky.

Domů?

Znovu ten nepříjemný pocit. Klaustrofobie. Stesk po domově. Dokáže Ari tohle neznámé místo v cizím fjordu někdy vážně považovat za svůj domov? Pomyslel na to, co asi teď dělá Kristín – v Reykjavíku. Doma.

„No, nejlepší bude se nejdřív zabydlet,“ odpověděl váhavě.

Na Eyrargatě se ocitli cobydup. Tómas zaparkoval před starým rodinným domem, který byl vtěsnaný mezi několika dalšími starými budovami.

„Doufám, že ti to tu bude vyhovovat, alespoň pro začátek. Dům před pár lety připadl městu, je maličko zchátralý, hlavně zvenčí, ale neměl by být problém v něm bydlet. Dlouho byl na prodej. Pro tebe samotného je samozřejmě moc velký, ale možná se sem na sever později přestěhuje tvoje přítelkyně – dům je jako dělaný pro velkou rodinu!“ Tómas se usmál. Ari se snažil mu úsměv opětovat. „Auto ti bohužel neposkytneme, ale tady ani žádné nepotřebuješ, to mi můžeš věřit,“ dodal. „Až si budeš potřebovat zajet do Reykjavíku, pokusíme se tě dovézt do Sauðarkróku, nebo najdeme někoho, kdo se tam zrovna chystá.“

Ari si dům prohlížel. Naposledy ho očividně natřeli nevýraznou červenou, ale nátěr se z něj na mnoha místech olupoval. Jeho nový domov byl patrový, horní podlaží se nacházelo přímo pod střechou. Ta byla jasně červená, toho dne z větší části pokrytá sněhem. Pod domem se nacházel nízký sklep, vedla z něj dvojice malých oken. U dveří do sklepa stála mohutná lopata.

„Tu musíš střežit jako oko v hlavě, mistře. Přejde ti vhod v zimě, až začne sněžit doopravdy a ty si budeš muset proházet cestu z domu ven. Jestli zůstaneš trčet doma, k moc velkému užitku nám nebudeš!“ Smích byl temný, ovšem dobrosrdečný.

Nepříjemný pocit narůstal, tlukot srdce zrychlil.

Po schodech vystoupali ke vstupním dveřím. Ari se zastavil a čekal.

„Na co čekáš, chlapče?“ zeptal se Tómas. „Otevři, jinak tu umrzne!“

„Nemám klíče,“ namítl Ari.

„Klíče?!“ Tómas vzal za kulatou kliku, dveře otevřel a vstoupil do předsíně. „Nikdy tu nezamykáme, to je naprosto zbytečné. Tady se nikdy nic neděje.“

Z kapsy vytáhl svazek klíčů a podal je Arimu. „Ale napadlo mě, že je možná budeš chtít i tak, pro jistotu.“ Usmál se. „Uvidíme se později.“

Ari opět osaměl.

Zavřel dveře, šel rovnou do kuchyně a podíval se z okna, z něhož se mu nabízel výhled na domy na druhé straně ulice a za dobrého počasí pravděpodobně i na hory.

V hlavě mu zněla ozvěnou Tómasova slova:

„Tady se nikdy nic neděje.“

Do čeho jsem se to namočil?

Do čeho jsem se to sakra namočil?

7.

Lovecký nůž viděla už mockrát, několik takových vlastnil její muž, ale nic ji nedokázalo připravit na tenhle okamžik. Ztuhla, potom jí z rukou i nohou vyprchala veškerá síla, zatmělo se jí před očima, vyklouzla mu – nebo ji pustil – a upadla na zem.

Tehdy ho poprvé uviděla. Na sobě měl černou obnošenou koženou bundu, černé džíny, černé tenisky a na hlavě černou kuklu, takže mu byly vidět jen oči a nos. Byla si takřka jistá, že se jedná o muže, nejspíš mladého, soudě podle síly jeho sevření. Hned jí ovšem došlo, že by ho nikdy nedokázala identifikovat. Pokud to tedy přežije.

Slyšela, jak šeptá, aby byla zticha, jinak bez váhání použije nůž. Věřila mu. V tu chvíli si poprvé skutečně uvědomila vlastní smrtelnost, to pomyslení v ní vyrazilo současně s chladným potem na kůži, pomyslení na to, že tohle je možná její úplně poslední chvíle. Hlavou se jí honily myšlenky: co přijde potom? Věčná temnota, nebo snad nebe? Ležela na podlaze a po pádu jí bolelo celé tělo, muže viděla stát uprostřed obývacího pokoje, oblečeného do mnoha vrstev oblečení, se zbraní v ruce.

Přistihla se, že se poprvé za mnoho let modlí k Bohu.

SIGLUFJÖRÐUR,
PROSINEC 2008

Podkrovní místnost, kterou si Ari vybral coby ložnici, měla nízký strop. Nebyl to největší pokoj v horním patře, ale z nějakého důvodu si zvolil menší s lůžkem pro jednoho, a ne největší pokoj s manželskou postelí. Téměř jako by chtěl zdůraznit, že tuhle cestu podniká zcela sám.

Postel natočil tak, aby se při ukládání ke spánku a probouzení mohl dívat přímo z vikýřového okna. Většinou viděl jen černočernou tmou.

Budík mu zazvonil už počtvrté. Znovu se natáhl po tlačítku, které ukrývalo klíč k dalším deseti minutám v říši snů. Vždycky zase usnul a pokaždé se mu zdál nový sen, odlišný od toho předchozího, jako by se Ari ocitl na přehlídce krátkometrážních filmů, kde byl hercem, režisérem a scenáristou zároveň.

Pomalů táhlo na desátou. Do práce měl přijít v poledne. První dva týdny utekly jako voda. Nepříjemný pocit lehké ustoupil – možná se mu ho podařilo potlačit usilovnou prací a soustředěním se na závěrečné zkoušky ve škole. Zapsal se na všechny služby, které byly k mání. Klaustrofobii zažíval nejčastěji po večerech, když ležel sám v posteli a střešním oknem se díval ven do tmy. I tak se ale chtěl z okna raději dívat než nedívat.

Ve dnech, kdy bylo ošklivo, zejména když hodně sněžilo, jako by na něj všechno dolehlo. Zatím si nezařídil připojení k internetu, zčásti možná úmyslně. E-maily si mohl přečíst v práci a líbilo se mu vrátit se večer domů – ano, začal používat ten výraz: *domů* –, kde mohl být v klidu, v minimálním spojení s okolním světem. Ariho bavilo vařit dobré jídlo a během jediného týdne se stal téměř stálým zákazníkem u prodejce ryb v malém, avšak příjemném obchodě s rybami na náměstí Ráðhústorgið. Připravil si mimo jiné tresku, jakou vařivala každé pondělí za starých časů jeho máma, a lahodného platýse, ale zatím doposud nejlepší byl čerstvý pstruh. Po večeri se většinou začel do učebnic nebo jiných, zábavnějších knížek. V prvním týdnu si o jedné přestávce na kávu zaskočil do knihovny a půjčil si několik knih, které si chtěl přečíst už dávno, ale nikdy na to neměl čas. Sahal po nich, vždy když ho nebavilo učení. Zároveň si vypůjčil několik cedéček klasické hudby.

Po večerech poslouchal občas je, občas si zapnul rádio, třeba když vysílali přímý přenos z koncertu Islandské filharmonie. Kdykoli Ari poslouchal Islandský symfonický orchestr, myslel na svou matku, která zahynula při dopravní nehodě, když byl ještě malý, a která hrála v orchestru na housle.

Jindy večer zase seděl potmě a nechal myšlenky volně plynout, myslel na Kristín a své rodiče; osamělost nad ním převzala vládu.

Ze všech sil se ovšem snažil vyhýbat televizi. Na zprávy se díval málo, ale neušlo mu, že po finanční krizi jako by šlo v hlavním městě všechno ke dnu, protesty byly každým dnem hlasitější.

Po práci chodil Ari domů oklikou, vydal se k moři a chvíli tam postával. Na blízkosti moře bylo cosi uklidňujícího, cosi,

co způsobilo, že se v tomhle odlehlém a izolovaném městě cítil líp. Když odtamtud pozoroval vlny, často si představoval, že je v Reykjavíku, kde to měl ze svého bytu na Öldugatē k moři jen kousek.

Zdrcující a dusivou klaustrofobii se mu po nocích občas podařilo zahnat právě tím, že myslel na moře.

V práci se mu moc líbilo. Někdy policejní stanice připomínala spíš kavárnu než pracoviště, jakési kulturní centrum. Na kávu tam přicházeli stálí hosté, někteří i několikrát do týdne, a probírali všechno mezi nebem a zemí; nejčastějšími tématy byly krize, protesty a vláda, a pak samozřejmě počasí. První dny po Ariho přistěhování do města byla kuchyňka na stanici nápadně hojně navštěvovaná – všichni byli zvědaví na novou posilu z hlavního města.

Jednou Tómas v kuchyňce zmínil, že Ari má vystudovanou teologii.

„Ne... to není pravda,“ vyhrkl Ari.

„Ale teologii jsi studoval, ne?“

„To jo...“ Ari otálel. „Ale studium jsem nedokončil. Dal jsem si malou přestávku a přihlásil se na policejní akademii.“ Překvapilo ho, když sám sebe slyšel použít slovo „přestávka“ v téhle souvislosti; hluboko uvnitř si byl jistý, že studium teologie nikdy nedokončí.

„Aha, tak takhle je to!“ ozval se jejich kolega jménem Hlynur, který s Tómasem v Siglufjörðu pracoval několik let. Bylo mu třicet pět nebo tak nějak, ale působil starší – začaly mu řídnout vlasy a jeho tělesná kondice byla bezesporu horší, než se vyžadovalo. Hlynur mluvil lehce ironicky, možná protože chtěl zabránit tomu, aby se mu záležitosti dostaly pod kůži víc, než je nutné.

„Takže mezi sebou máme teologa!“

Ari předstíral úsměv, ale nikterak ho to nepobavilo.

„Chystáš se vyřešit případy, se kterými si my chlapi nevíme rady?“ zeptal se Hlynur. „S pomocí vyšší moci?“

On i Tómas se zasmáli.

„Pastor Ari,“ řekl Hlynur.

„Pastor Ari vyřeší záhadu!“

Poté ho ti nejnepravděpodobnější lidé začali oslovovat buď „pane faráři“ nebo „pastore Ari“. Hrál tuhle hru s nimi, ačkoli z přezdívek nebyl nikdy nijak zvlášť nadšený, a už vůbec mu nebylo příjemné, že ta jeho vycházela ze studia, do kterého se pustil polovičatě a kterého posléze nechal.

První pracovní den se snažil dovolat Kristín, ale nezvedla telefon. Poslal jí e-mail, v němž jí v krátkosti vyprávěl o cestě na sever Islandu, o Tómasovi a novém domě. Nenapsal jí, jak se cítí, že ho tohle zapadlé městečko uvítalo s náručí plnou temnoty a ponurosti, že se stále ještě nedokázal smířit s tím, jak zareagovala na to, že dostal tuhle práci, ani s tím, že si nevzala volno, nejela na sever s ním, nestrávila tu víkend a nepomohla mu usadit se na novém místě. Možná mu to jen nechtěla příliš usnadnit. Možná doufala, že se po pár týdnech vrátí zpátky do Reykjavíku, otrávený sněhem a odlehlostí svého nového působiště.

Den nato si Ari četl její odpověď. Psala o práci a škole, rovněž zmínila, že její táta přišel o místo v bance, kde pracoval řadu let. Byl jeden z mnoha, kteří dostali výpověď. Ari si uměl živě představit, jak hrozně jí kvůli tomu musí být. Kromě toho myslel na to, že Kristínina máma pracuje v architektonické kanceláři; nejspíš nepotrvá dlouho a finanční krize o sobě dá vědět i v téhle vrstvě společnosti. Kristín ale podle všeho nechtěla zabíhat do podrobností – e-mail byl krátký a prostý veškerých citů.

Ari se jí dovolal následující den. Zrovna se vrátil domů z dlouhé služby a moc se necítil na to, aby řešil záležitosti, které ho tak tížily. Telefonát byl povrchní, chyběla mu upřímnost a hloubka. Ari si plně neuvědomoval, jestli se hovoru o tom podstatném vyhýbá pouze on, nebo oba dva. Kristín byla povahou poměrně klidná a rozvázná, každodenními událostmi se nenechávala příliš rozrušit. Možná jí tohle drama, které tak silně prožíval Ari, tyhle nevyřešené záležitosti, naprosto uniklo.

V dalších týdnech spolu mluvili každý den, ale Ari se vyhýbal hovoru o svém zklamání nad tím, že Kristín neprojevila víc porozumění v souvislosti s jeho novým zaměstnáním. Zdálo se, že tomuhle tématu se vyhýbá i Kristín, bezesporu pořád ještě nesmířená s Ariho odjezdem. Arimu to od ní připadalo nespravedlivé. Je sám a osamělý na novém místě, zatímco ona je v Reykjavíku, s rodiči a přáteli. Mohla by ho podpořit o něco víc. O ničem takovém se ale nebavili, jejich rozhovory byly krátké, přátelské a věcné.

A teď jí potřeboval zavolat, a byl to telefonát, jehož se děsil. Začínal advent a Ari jí potřeboval povědět, že mu Tómas napsal služby přes Vánoce. Přesněji řečeno se ho Tómas zeptal, jestli by o Vánocích mohl pracovat. Ari ale ve skutečnosti neměl na výběr. Byl nový a musel se osvědčit.

Den zahájil miskou snídaňových cereálií, sklenicí studeného mléka a četbou novin z předchozího dne. Zvykl si, že noviny do tohohle odlehlého fjordu nechodí dřív než odpoledne. To ovšem nikterak nevadilo, bylo to jednoduše v souladu se vším ostatním. Čas tu ubíhal pomaleji, spěchalo se tu méně než v hlavním městě. Noviny dorazily, když dorazily.

Chvilí musel čekat, než se Kristín ozvala.

„Ahoj, jsem v práci, nemohla jsem to vzít hned. Jak to všechno jde?“

„Jo, super.“ Zaváhal a podíval se z okna v kuchyni. Město pokrývala silná vrstva sněhu. Tohle nebylo místo pro auta, možná tak pro obrovské džípy. Jediné, co tu lidé potřebovali, byly kvalitní pohorky – nebo dokonce běžky. „Napadl u vás sníh? Tady jen sněží a sněží.“

„Ne, žádný sníh tu není. Jen zima a klid a ráno cestou do práce protivné náledí. V Reykjavíku budou Vánoce určitě na blátě, takže až přijedeš do města, o všechnen ten vánoční sníh přijdeš.“

Ari mlčel, slova se snažil volit pečlivě.

Kristín pokračovala: „Mluvila jsem s našima – na jídlo budeme u nich, stejně jako loni. Aspoň nebudeme muset kupovat stromček; pokud tedy nechceš mít doma vlastní...“

„Poslyš... o tomhle jsem s tebou zrovna chtěl mluvit.“

„Vážně?“

„Jo. Přišel za mnou Tómas... Přes Vánoce budu muset trochu pracovat...“

Ticho.

„Trochu? To znamená co?“

Znělo to nabroušeně.

„No... na Štědrý den, na Boží hod... a pak mezi svátky a Novým rokem.“

Ticho bylo tíživé.

„A kdy se teda chystáš do Reykjavíku?“

„No... asi bude lepší, když přijedu až začátkem příštího roku, až si budu moct vzít aspoň týden volna.“

„Začátkem příštího roku? Děláš si legraci? Takže na Vánoce neprijedeš?“ Kristín mluvila odměřeně, přesto nezvyšovala hlas. „Rozhodli jsme přece, že Vánoce využijeme k tomu, abychom všechno probrali a naplánovali příští rok. Takže tě neuvidím dřív než v lednu... nebo dokonce v únoru?“

„Pokusím se přijet v lednu. Ale nemůžu si moc vyskakovat – zrovna jsem tu začal. Měl bych být rád, že jsem tuhle příležitost dostal.“ Její reakce mu lezla na nervy, ale snažil se to na sobě nedat znát, nechtěl přilévat olej do ohně.

„Příležitost! Musíš se už konečně zbavit tohohle omezeného úhlu pohledu, Ari... Je to snad příležitost pro nás, abychom... no, pracovali na našem vztahu, založili rodinu? Dělí nás pět set kilometrů. Pět set, Ari.“

Necelých čtyři sta, ne pět set.

Ale uvědomil si, že na opravování faktických chyb teď není ta správná chvíle.

„Nic s tím neudělám... pracují tady déle než já, oba mají rodinu...“

Svých slov zalitoval, jakmile je vypustil z úst.

„No a? A ty snad v Reykjavíku rodinu nemáš? A co já... a máma a táta?“

„Tak jsem to nemyslel...“

Ticho.

„Budu muset jít.“ Řekla to tišeji, téměř plačtivě. „Musím jít, Ari, shánějí mě. Promluvíme si později.“